ACADEMIA ROMÂNĂ
MEMORIILE SECŢIUNII ISTORICE
SERIA III TOMUL VII MEM 11

INCĂ UN PORTRET AL LUI MIHAI VITEAZUL

DE

N. IORGA
MEMBRU AL ACADEMIEI ROMÂNE

CVLTVRA NAŢIONALĂ
BUCUREŞTI
1927

INCĂ UN PORTRET AL LUI MIHAI VITEAZUL

DE

N. IORGA

MEMBRU AL ACADEMIEI ROMÂNE

Şedinţa dela 17 Iunie 1927

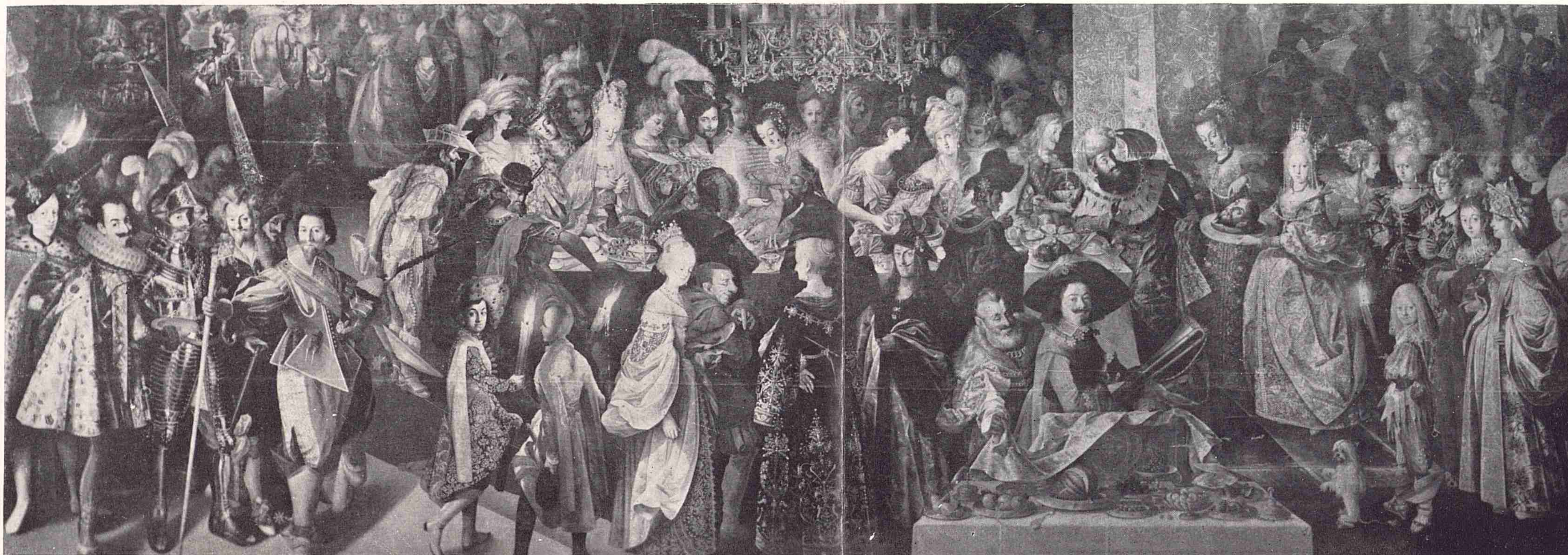
Vestitul Museu Prado din Madrid expune într'unul din cele mai părăsite și mai întunecoase culoare un larg și variat tablou de maestru necunoscut.

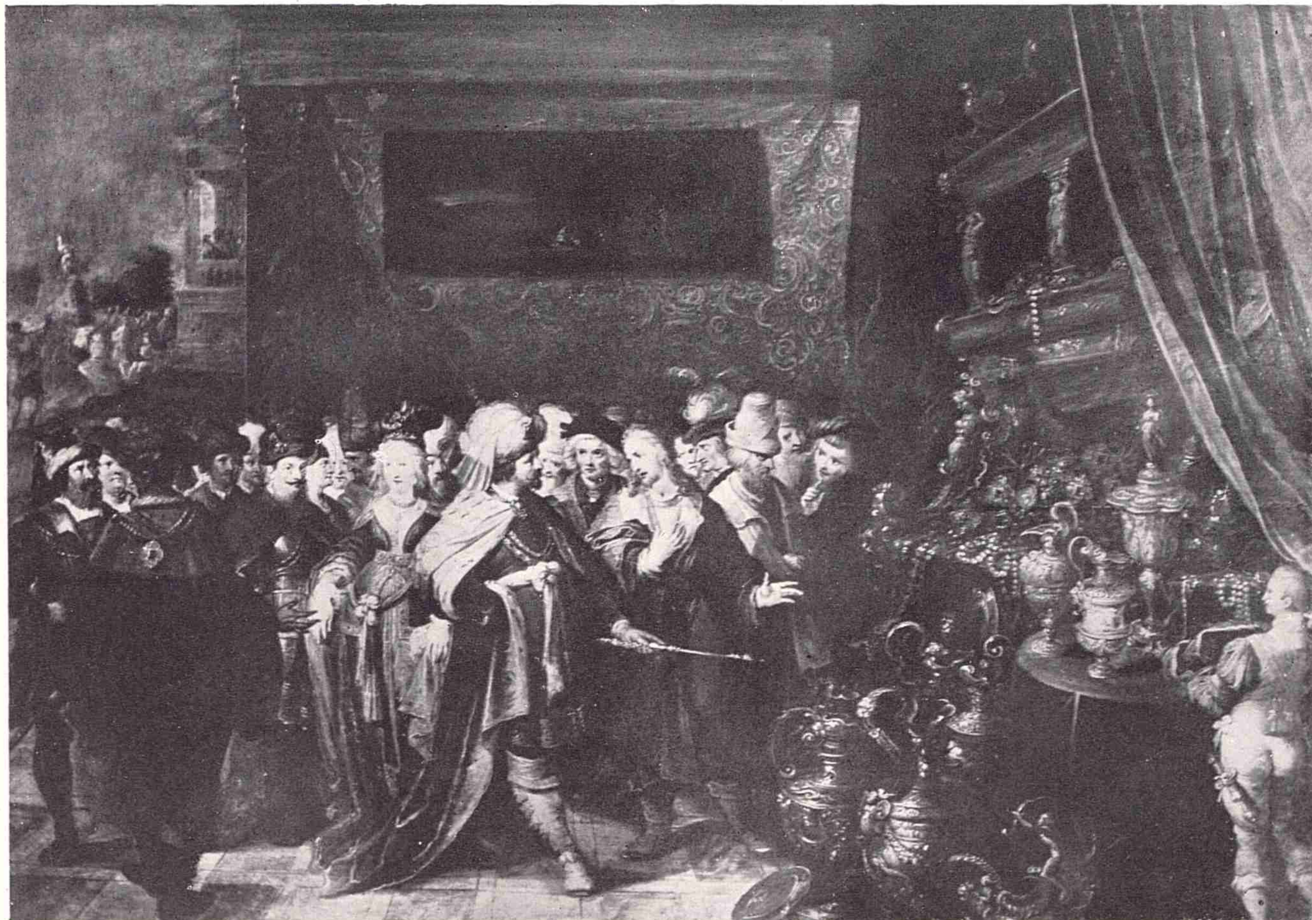
El aparţine fără îndoială școlii flamande de la începutul secolului al XVII-lea. Aceasta se vede nu numai, în ce privește timpul, după costumele personagiilor representate, dar, pentru pecetea școlii, după gruparea acestor personagii, întocmai ca în cunoscutul și adesea discutatul tablou al lui Franz Francken al II-lea, care presintă pe Rudolf al II-lea în atitudine de Cresus arătându-și comorile, încunjurat de o splendidă suită de contemporani ai săi între cari se deosebește căciula, platoșa, marii ochi negri și barba largă a lui Mihai Viteazul.

Acestălalt tablou, care ar putea fi iscălit și de un mai mare pictor decât Francken, represintă pe Irodiada aducând capul lui Ioan Botezătorul sumbrului Irod. O învălmășeală de portrete contemporane se strâng împrejur: cavaleri, doamne, paji, cocoșați, pictorul însuși, care lucrează pe primul plan. Cu oarecare osteneală s'ar putea face sigure identificări. Astfel nu e nici o îndoială că tânărul cu mantia blănită, cizmele galbene turcești fără călcâiu și bereta cu pene e însuși Sigismund Báthory. Intre Irodiada şi cutare doamnă de lângă Rudolf este o identitate absolută, și acel care arată în tabloul lui Mihai Viteazul la Praga comorile nu e decât cel care se află lângă stâlp în tabloul dela Madrid: aceiași figură de sfânt cu ochii dulci, părul lung și barba mică.

Cu căciula prefăcută în turban, cu surguciul răsturnat, cu hermina la gât — ca a lui Rudolf în celalalt tablou — Mihai, într'o scumpă rochie orientală, rostogolește aceiași spăimoși ochi negri.

Nu e mult de când, aici, chipul său se înfățișa, de d. I. Bianu, în frontispiciul unei ediții elzeviriene. Astfel, nu numai în domeniul istoriei lumii, ci și al artei universale, răspicata figură a eroului își făcuse întrarea.

Frans Francken II — Cresus arătându-şi bogăţiile lui Solon, còpie de la Roma, galeria Corsini, găsite de d. Busuioceanu.

RVSSIA
seu
MOSCOVIA
itemque
TARTARIA
Commentario Topographico atque politico illustratæ.
LVGD. BATAVORVM
Ex officina ELZEVIRIANA.
ANNO CIↃ IↃC XXX.
Cum privilegio.